KAKSI SOTAA VIIKOSTA VIIKKOON

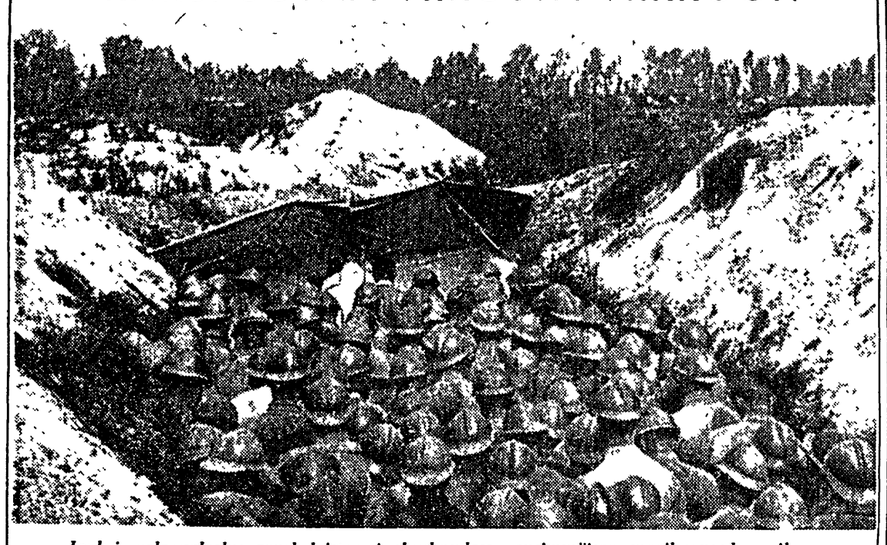

Joulujumalanpalvelus ranskalaisten juoksuhaudassa ensimmäisen maailmansodan aikana.

1940

20. joulukuuta: Pohjois-Afrikassa Libyan rintamalla joutui Bardia yhä tiukemmin brittiarmeijan pihteihin, italialaisten yhteydet Bardian ja Tobrukin välillä katkaistiin. Albaniassa jatkuivat kovat taistelut ankarassa pakkasessa ja lumimyrskyssä. Rintaman keskilohkalla italialaiset luopuivat Tepelenin lähellä olevista asemistaan, myös rannikkovyöhykkeellä kreikkalaiset etenivät hieman.

21. joulukuuta: Libyassa brittiläiset panssariosastot ajoivat takaa Tobrukiin peräänty viä italialaisjoukkoja. Bardian varuskunta teki hyvin varustetuissa asemissaan sitkeätä vastarintaa. Ateenasta tiedotettiin kreikkalaisten torjuneen italialaisten vastaiskut Albaniassa ja Vallanneen useita tukikohtia. Adriannerellä toimivat englantilaiset laivastoyksiköt tulittivat Italian tukikohtia Albanian rannikolla. Saksalaiset tekivät ilmahyökkäyksiä Keski- ja Etelä-Englantiin pommittaen erittäin ankarasti Liverpoolia, jossa lukuisat talot raunioituivat. Englantilaiset lentokoneet pommittivat Berliiniä, jossa mm. tuomiokirkko vaurioitui.

22. joulukuuta: Albaniasta tiedotettiin, että saksalaisia pommituskoneita on saapunut italialaisten avuksi. Tepelenin suunnalla jatkuivat kiivaat taistelut, Rooman tiedonannossa väitettiin kreikkalaisten hyökkäysten tulleen torjutuksi. Libyassa brittiläiset kohdistivat yhtämittaisen rumputulen piiritettyyn Bardiaan. Englantilaiset lentokoneet pommittivat mm. Reininmaan ja Ruhrin öljyvarastoja sekä Oslon —Bergenin rataa.

23. joulukuuta: Albaniassa kreikkalaiset etenivät edelleen rannikkolohkolla, Chimaran taisteluissa joutui italialainen mustapaitapataljoona vangiksi. Albaniassa käytiin useita suurehkoja ilmataisteluja. Italialaiset laivasto-osastot tulittivat Libyassa brittijoukkoja, jotka valmistautuivat ratkaisevaan hyökkäykseen Bardiaa vastaan. Saksalaiset tekivät yöllä tuhoisan ilmahyökkäyksen Manchesteriin, pommituksissa saivat lukuisat siviilihenkilöt surmansa.

24. joulukuuta: Libyassa käytiin Bardian taistelulohkolla kiivasta tykistötaistelua. Albaniassa taisteltiin kiihkeästi Tepelinin ja Kiisuran suunnilla. Suuria saksalaisia joukko-osastoja kuljetettiin Unkarin kautta Romaniaan.

25. joulukuuta: Albaniassa kreikkalaiset mursivat italialaisten lujasti linnoitetut asemat Drinos-joen länsipuolella. Italialaiset syöksypommituslaivueet kävivät brittien joukkokeskitysten kimppuun länsiaavikolla. Englannin ja Saksan ilmavoimat viettivät rauhallista joulua.

26. joulukuuta: Kiihkeät taistelut riehuivat Albaniassa. Kreikkalaiset etenivät Valonaa ja Beratia kohden. Lentotoiminta oli vilkasta Albanian ja Afrikan rintamilla. Englantilaiset koneet pommittivat saksalaisten sukellusvene- ja lentokonetukikohtia Ranskassa.

1915

20. joulukuuta: Länsirintamalla riehui ankara tykistötuli Artoisissa ja Ypernin alueella. Saksalaiset kuljettivat lisäjoukkoja Belgiaan, jossa heidän uskottiin valmistautuvan suurhyökkäykseen. Itärintamalla venäläiset torjuivat useita paikallisia hyökkäyksiä Galitsiassa.

21. joulukuuta: Kaukasian rannikkovyöhykkeellä torjuttiin turkkilaisten vastahyökkäykset. Persiassa venäläiset miehittivät Kumin kaupungin. Balkanin sotanäyttämöllä tilanne oli ennallaan, englantilaiset ja ranskalaiset jatkoivat Salonikin varustamista.

22. joulukuuta: Länsirintamalla ranskalaiset tekivät menestykselliseen hyökkäyksen Vogeseilla mm. ottaen 1.200 vankia. Italialaisten tykistö ampui kiivaasti itävaltalaisten asemia Lardarossa. Persiassa etenevät venäläiset lähestyivät Teherania.

23. joulukuuta: Lännessä saksalaisten tykistö oli vilkkaassa toiminnassa koko belgialaisten rintamanosalla. Gallipolissa liittolaisten raskas tykistö moukaroi turkkilaisten jouksuhautoja. Montenegrolaiset joukot torjuivat itävaltalaisten hyökkäykset Roshain ja Beranan suunnilla ja pakottivat nämä peräänty mään asemistaan.

24. joulukuuta: Mesopotamiassa englantilaiset pysäyttivät turkkilaisten etenemisen. Montenegrossa torjuttiin itävaltalaisten hyökkäykset. Belgiassa riehui ankara tykistötuli.

25. joulukuuta: Venäläiset etenivät edelleen Persiassa. Belgiassa oli tykistötuli molemmin puolin kiivasta, samoin Italian—Itävallan rintamalla riehui koko päivän ankara tykistötuli Tirolin —Trentinon linjalla ja Carniassa.

26. joulukuuta: Länsirintamalla ranskalaisten tykistö oli vilkkaassa toiminnassa Artoisissa ja Champagnessa. Itärintamalla oli partiotoimintaa. Itävaltalaiset pakotettiin hieman peräänty mään Montenegrossa.

Välirikko on lopullinen...

(Jatk. siv. 8)

Tietoisina monien puolueiden haluttomuudesta liittyä uuden tyyppiseen Kominterniin, joka saattaisi asettaa vaaranalaiseksi niiden itsenäisyyden, venäläiset ovat viime vuosina tehneet selväksi, että eivät harjoita painostusta tällaisen järjestön luomiseksi.

Neuvostoliittolaisen käsityksen mukaan kommunistinen liike tarvitsee ennen kaikkea kansainvälisen foorumin, jolla voitaisiin hahmotella yleislinja mielipiteiden vaihdon ja neuvottelujen perustalla. Venäläiset kannattavat kahden tai monen puolueen keskeisiä, neuvoa-antavia kokouksia ja lopulta maailmankongressia.

Neuvostoliiton puoluesihteeri Leonid Brezhnev on viime kuukausien aikana suorittanut salaisia vierailuja useimpien Euroopan puoluejohtajien luo. Hän kävi neuvotteluja Puolan Wladyslaw Gomulkan, Unkarin Janos Kadarin, Itä-Saksan Walter Ulbrichtin, Bulgarian Todor Zhikovin, Tshekkoslovakian Antonin Novotnyn, Romanian Nicolae Ceausescun, Jugoslavian Josip Broz Titon sekä Kuuban Raoul Castron kanssa.

Myös sellaisten kommunistipuolueiden johtajat, jotka eivät ole hallitsevassa asemassa maassaan, ovat pistäytyneet Moskovassa, ja venäläiset ovat julkaisseet joukon lausuntoja kansainvälisen kommunistiliikkeen yhtenäisyydestä.

Asiasta perillä olevien lähteiden mukaan Brezhnevin suurimpana huolenaiheena on kaikilla hänen matkoillaan ollut koota Neuvostoliittoa suosivat voimat Kiinan kanssa tapahtuvaa väistämätöntä yhteenottoa varten, jota odotetaan lähikuukausina.

Kysymys siitä, miten kiinalaisiin olisi suhtauduttava, otetaan käsiteltäväksi maaliskuun lopulla, jolloin useimmat maailman kommunistipuolueiden johtajista osallistuvat "veljeslähettiläinä" Neuvostoliiton 23. puoluekokouksen.

Poliittinen ja taloudellinen kehitys maailmassa, kapitalistisen järjestelmän vakiintuminen ja varakkuus, destalinisaatio sekä Neuvostoliiton sisäinen kehitys yhdessä eikä kiinalais-venäläinen kilpailu yksistään ovat syynä kansainvälisen kommunismin kasvojen muuttumiseen.

"Liikkeellä täytyy olla johtaja", lausui Mao Tse-tung Moskovassa vuonna 1957, "ja Neuvostoliitto on sosialistileirin johtaja". Niinkin myöhään kuin vuonna 1960, kommunistipuolueiden viime maailmankongressissa, kiinalaiset olivat vielä valmiita tunnustamaan venäläiset "ensimmäisiksi vertaisten parissa".

Nykyisin kiinalaiset syyttäviät venäläisiä kommunismin "pettämisestä". Ja pikkuinen Romania, joka kerran oli stalinistisempi kuin Stalin itse, johtaa yhä lisääntyvää joukkoa pohjimmiltaan Neuvostoliittoa suosivia puolueita, jotka kuitenkin vaativat tasa-arvoisuutta sekä itsenäistä päätösvaltaa sisäisissä asioissa.

Ei ole mitään "puoluevanhempia" eikä "isovelipuolueita", väittävät romanialaiset ja muut Moskovan linjaa noudattavat toverit.

Huolimatta siitä, että Romania kiihkeästi vaatii kansallista itsenäisyyttä, kieltäytyy liittämästä talouselämäänsä Komekonin maiden yhteyteen ja vakuuttaa olevansa puolueeton kiinalais-venäläisessä kiistassa, se kuitenkin kannattaa Neuvostoliiton ideologisen, taloudellisen ja diplomaattisen politiikan peruslinjoja.

Samoin tekevät Puola ja Unkari sekä myös Italian kommunistipuolue, vaikkakin ne tuntuvat haluttomilta kannattamaan Moskovan havittelemaa maailmankongressia.

Mikäli Moskovan — Pekingin skisma muodollisestikin tunnustetaan lähitulevaisuudessa, se ei kuitenkaan merkitse, että perustettaisiin, kaksi kommunistisen voiman äärimmäistä keskusta, toinen Moskovaan ja toinen Pekingiin, vaikka tätä pidettiinkin aikoinaan todennäköisenä.

Ainakin venäläiset ovat sanoneet, että uusi Komintern ei ole suotava eikä haluttavakaan. Moskova sen enempää kuin Pekingkään ei voi pitää itseään kommunistisena Mekkana tai Roomana ja vaatia itselleen seuraajiensa ehdotonta kuuliaisuutta.

Jos käytetään uskonnollista vertausta, kommunismi tuntuu nykyisin muistuttavan pikemminkin protestanttisen kuin katolisen kirkon rakennetta. Kuten protestanttisella kirkolla — ja päinvastoin kuin katolisella — ei kommunistisella liikkeellä enää ole yleismaailmallisesti tunnustettua hierarkiaa, joka hallitsisi pyhästä kaupungista käsin.

Päinvastoin kuin kiinalaiset, jotka vaativat itselleen yksinoikeutta marxilaisen raamatun tulkitsemiseen, neuvostojohdon vaatimukset tällä hetkellä vaikuttavat suhteellisen kohtuullisilta, ainakin Stalinin esittämiin ajatuksiin verrattuna.

Venäläiset tavoittelevat ideologisen ja poliittisen yntenäisyyden yhtcistä nimittäjää maailman kommunistipuolueille.

He ovat pyytäneet, että ideologisten erimielisyyksien selvittely lykättäisiin ainakin niin kauan kuin Vietnamin sotaa jatkuu ja muodostettaisiin "yhtenäinen rintama" lännen imperialismia vastaan.

Mutta Yhdysvaltain toimenpiteet Pohjois-Vietnamia vastaan eivät ole aiheuttaneet vain sitä, että venäläiset ja kiinalaiset eivät ole päässeet yksimielisyyteen, vaan he ovat loitontuneet toisistaan kauemmas kuin koskaan aikaisemmin.

Jos kaksi kommunistimaailman jättiläistä ei voi unohtaa tilapäisesti erimielisyyksiään auttaakseen yhtä heidän liittoonsa kuuluvaa sosialistista maata, miten käy opin kansallisista vapautussodista, jota molemmat maat väittävät tukevansa?

Neuvostoliiton 20. puoluekongressissa vuonna 1956 Hrushtshev lievensi marxilaista oppia ilmoittaen, että sodat eivät enää ole "ehdottoman väistämättömiä". "Rauhanomainen rinnakkainolo" otettiin Neuvostoliiton politiikan yleislinjaksi, ja julistettiin, että kapitalismi voidaan muuttaa sosialismiksi ilman väkivaltaisia keinoja.

Myöhemmin kommunistipuolueiden Moskovan maailmankongressissa v. 1960 venäläiset kiinalaisten painostuksesta tunnustivat opin "oikeutetuista sodista" ja vaativat kommunistien tukea "kansallisille vapautussodille".

Voidaanko tällaisia sotia tukea realistisesti, kun Moskova pyrkii sopimukseen lännen kanssa ja Kiina taas väittää suoraan, ettei se luota Neuvostoliittoon, ja sabotoi neuvostoliittolaisten aseiden toimitusta Pohjois-Vietnamiin?

Jo ennen kiinalais-venäläisten kiistan puhkeamista venäläiset alkoivat kaivaa esiin Neuvosto-Venäjän luojan, Vladimir Leninin käsityksiä osoittaakseen, että varmin tie kommunistien tuhatvuotiseen valtakuntaan on maan talouselämän kehittäminen.

"On selvää, että kapitalismia ei voida poistaa kirouksin ja iskusanoin, olivatpa ne sitten kuinka vallankumouksellisia tahansa", julisti Neuvostoliiton arvovaltaisin sanomalehti Pravda vähän aikaa sitten kiinalaisille.

Leimuavassa vaatimuksessaan kapitalismin "hautaamiseksi" Hrushtshev ei uhannut käyttää sotilaallisia keinoja sen kukistamiseksi. Hän vain esitti kansantajuisesti ja dramatisoiden periaatteen, joka oli kauan ollut, venäläisen kommunismin uskonkappaleena, nimittäin, että kehittämällä talouselämäänsä sosialistiset maat osoittautuisivat vähitellen kapitalistisia paremmiksi ja niin koko maailma vähitellen muuttuisi kommunistiseksi.

Tämä on luonnollisesti karkeaa kerettiläisyyttä kiinalaisille, jotka ovat väittäneet, ettei yksikään maa ole koskaan vapaaehtoisesti käännytnyt kommunistiseksi.

Tästä huolimatta venäläiset itsepintaisesti jatkavat talouselämänsä nykyaikaistamista ottamalla käyttöön uusia yllykkeitä talonpojille ja työläisille ja myöntämälle teollisuuslaitosten johtajille melkoisesti valtaa.

Pekingissä ilmestyvä Kansan Päivälehti kirjoitti marraskuun 10. päivänä: "Hrushtshevin jalanjälkiä seuraten Neuvostoliiton kommunistipuolueen nykyiset johtajat toimivat siten, että Neuvostoliitto entisestäänkin rappeutuu kapitalismia kohti..."

Kun Brezhnev ja Kosygin "eivät juokse Yhdysvaltain hyökkäijien asioilla, jotka yrittävät löytää keinon päästä irti epämiellyttävästä tilanteesta Vietnamissa", lisäsi lehti, "he perustavat jälleen kapitalismia Neuvostoliittoon".

Neuvostoliittolaiset ovat yleensä jättäneet kiinalaisten syytökset "kapitalismin palauttamisesta" omaan arvoonsa, vaikka he ovatkin kiistäneet lännen taloustieteilijöiden väitteet, että "hyötyjarjestelmän" käyttöön ottaminen merkitsisi kapitalismia.

Korkeimman neuvoston tämän vuoden joulukuussa pitämän kokouksen tehtävänä oli ottaa käytäntöön laajakantoisia toimenpiteitä Neuvostoliiton maatalouden ja teollisuuden nykyaikaistamiseksi tarkoituksenaan tuotantokapasiteetin lisääminen ja korkeamman elintason turvaaminen.

Tähän mennessä on käynyt selväksi, että Hrushtshevin persoonalla oli vain vähäinen (jos yleensä minkäänlaista) osuutta siihen kiistaan, joka on hajoittanut maailman kommunistiliikkeen kahtia.

Lähes samanaikaisesti Hrushtshevin syrjäyttämisen kanssa häntä seurannut kollektiivinen johto ilmoitti noudattavansa Neuvostoliiton 20. ja 22. puoluekokouksen päätöksiä. Näissä kokouksissa esitettiin kaikki ne opit, joita kiinalaiset pitävät kerettiläisinä.

Kiinan pääministeri Tshou Enlai saapui Moskovaan opilliselle "kalastusmatkalle", ja sai jäätävän vastaanoton Brezhnevin — Kosyginin ryhmältä. Myöhemmin helmikuussa 1965 matkallaan Hanoihin Kosygin pistäytyi Pekingissä, missä häntä kertoman mukaan ei otettu vastaan sen kummemmin ystävänä kuin toverinakaan.

Mikään ei viittaa siihen, että lähitulevaisuudessa tapahtuisi muutos Neuvostoliiton johdon kollektiivisessa luonteessa. Tähän saakka se on osoittautunut elinkelpoiseksi ja sen valta on lujittunut.

Mutta kiinalais-venäläisiin suhteisiin ei ole odotettavissa mitään muutosta sittenkään, vaikka nykyinen kollektiivinen johto luhistuisi ja joku yksityinen henkilö kohoaisi ehdottomaksi valtiaaksi.

Näiden kahden maan väliset ristiriidat ovat liian syvällä, jotta niihin voisi valkuttaa yhden miehet oikut. Ne alkoivat muotoutua kaksi, kolme vuosisataa sitten ja kehittyivät edelleen Stalinin valtakaudella 1920-luvun alkuvuosina, ennen kuin Mao Tse-tung otti vallan käsiinsä.

Nyt kun Venäjän vallankumouksesta on kulunut 48 vuotta, nationalismin valta on osoittautunut huomattavasti voimakkaammaksi kuin mitä marxilaisen internationalin asianajajat kerran arvelivat.

Stalinin kansallisuusrajojen ylläpuolelle kohoava, hallitsevista ja ei-hallitsevista kommunistipuolueista muodostettu kommunistinen blokki on hajonnut peruuttamattomasti. (UPI)

N-liiton...

(Jatk. siv. 8)

neuvostoliittolaiset hieman levottomiksi uskollisimman liittolaisensa takia. Novotny ei tietysti ajattele liittolaisuuden purkamista; mutta Romanian esimerkki on kieltämättä tehnyt vaikutuksensa Prahassakin. Romaniahan on antanut näytteen siitä, että vaikka maa harjoittaa omaa ulkopolitiikkaansa, se voi silti pysyä kommunistisena. Suttumanvaraista ei näin ollen liene, että samaan aikaan, kun Gromyko yritti Prahassa pitää tshekkejä hyvällä mielellä, odotettiin Tshekkoslovakian varapääministerin Simunekin saapuvan vierailulle Wieniin. Tämän Komekonissa maataan edustavan ministerin tarkoituksena on neuvotella varakansleri Pittermannin kanssa Prahassa jo vuosi sitten periaatteessa sovitusta bilateraalisella pohjalla tapahtuvasta taloudellisesta yhteistyöstä.

Pittermannin ajatus (hän on Itävallan valtiollistetun teollisuuden johtaja) pohjautuu molempien maiden väliseen tietynlaiseen taloudelliseen työnjakoon, jota harjoitettiin jo Tonavan entisen keisarikunnan aikana. Pittermannin lopullisena tavoitteena on tiettävästi Wienin-Prahan-Budapestin talousakselin muodostaminen. Kuten varakansleri kirjeenvaihtajallenne ilmeisi, tämä sisämaa-alue 40 miljoonaisine väestöineen muodostaisi tärkeän tekijän Euroopan talouspolitiikassa, jota paitsi se olisi omiaan täydentämään kaikkien kolmen osapuolen yrityksiä ja epäilemättä vaikuttaisi myös merisatamiin tapahtuvan tavaran kauttakulkutariffeihin. Niin kauan kuin tshekkien ja unkarilaisten irtautuminen Moskovasta ei ole täydellinen, ei mainittu suunnitelmakaan ole muuta kuin tulevaisuudenmusiikkia.

Tukka on entisellään, mutta musiikki kehittynyt. Beatles-yhtyeestä ei ole tullut ainoastaan 60-luvun tunnusta, vaan heidät on tunnustettu myös taiteilijoina. Nimet eivät varmasti ole unohtuneet: John, Ringo, Paul ja George.

Beatles, kasvaneet taiteilijat

Iskelmämaailmaan katsotaan yleensä melko epäilevin silmin. Äänilevyn synnystä on kulunut aikaa, Tatu Pekkarinen kansan sisimpään käyvine lauluineen on vanhentunut vaikkei unohtunut.

Vanha vaari töppöilee vieläkin Tatun laulujen tahdissa tuvan permannolla, mutta kuitenkin sama vaari katsoi jokin aika sitten karsaasti, kun tuli twistin ja shaken aika ja remua riitti.

Nyt mummokin melkein riemastuu kuunnellessaan erään tunnetun yhtyeen esityksiä. Jotain on todella tapahtunut: Beatles-yhtye on kasvanut, vanhentunut ja viisastunut. Kaupallisesta musiikista on tullut kaunista musiikkia, sähkökitaran riehakkaimmat soinnut ovat vaihtuneet milloin kansanlaulun milloin balladin sävelmiksi. Beatles on hiljentynyt. Nyt saavat muut yhtyeet meluta.

Ensimmäisen kerran pojat ihmeyttivät aikuista ja nuorta yleisöä kappaleella "Yesterday", joka oli heidän edellisellä LP-levyllään "Help".

Nyt uusi riemukas osaava ja todella elinvoimainen Beatles-yhtye on tehnyt uuden LP:n jolta löytää paljon niin nuori kuin vanhakin kuuntelija. Beatlesien ymmärtämisessä pätee sama sääntö kuin yleensäkin hienomman kevyen musiikin oppimisessa: on kuunneltava useaan kertaan.

LP:n neljästätoista sävelmästä uudenlaisin on "Norwegian wood", jossa tuntee Donovanin läheisyyden. Hän on samaa kansalaisuutta ja on saanut beatlet huomaamaan, että kansanlaulussa on jotain.

Ykköspuolen viimeinen kappale "Michelle" on kaunis, lähellä Yesterdayn tunnelmaa, ja siitä kuten useimmista LP:n kappaleista on häipynyt vanhin Beatles-tyyli. Lähinnä vanhojen menestyksien tyyliä on kappale "Wait", joka tuo mieleen "A hard day's nightin" tunnelman: "Tässä jälleen tulen vierellesi"-julistuksineen.

Serenaadi tytöille

"Girl"-kappaleessa näkee poikien seisovan lakit käsissään laulamassa serenaadia tytölle ja tytöille yleensäkin Miljonääripojat eivät kuitenkaan unohdu tyttömaisemaan, sillä elämänsä aikana he ovat nähneet ja kokeneet paljon: "In my life"-kappale on hitaudessaan kaunis ja sanat kertovat koruttomasti ehkä heidän omasta elämästään:

"On ollut paikkoja, joista toiset ovat unohtuneet ja toiset mielessä säilyneet, ja jokaisella niistä on ollut oma hetkensä. On ollut paljon ihmisiä mutta ei yhtäkään sinun vertaistasi". (Tunnustus niille, jotka luulevat että George ei vielä seurustele vakituisesti).

Paul ja John laulavat suurimman osan Beatles-ohjelmistosta joko yksinään tai kaksin. "Uusi" Beatles-yhtye rakentuu kuitenkin entistä vankemmin kaikkien poikien taidoille.

Ringo on omiaan kappaleessa "What goes on", kun taas Paulia on hiukan vaikea tunnistaa sävelmässä "You won't see me", mikä johtuu myös siitä, että taustalla ovat John ja George. Paul soittaa tässä pianoa.

"Nowhere man" on katkera kertomus miehestä, joka ei pysty mihinkään. "Hän istuu ei-missäänmaailmassa tekemässä mihinkään kelpaamattomia suunnitelmia... hän ei tiedä minne on menossa, eikö hän olekin palanen sinua ja minua".

Tämä kappale täydentää Beatlesien koko kuvaa ja antaa kuulijan uskoa, että pojat ovat oppineet jo elämässä elämään, käyväthän he kaikki jo hyvää matkaa kolmattakymmentä.

Opettavainen laulu

"Think for yourself" on jälleen opettavainen laulu, ja opettajana toimii pääasiassa George. Kappaleessa on muihin verrattuna erilaisuutta, mutta sen onkin säveltänyt George itse. "The word" svengaa eteenpäin George Martinin harmonin soidessa taustalla.

"I'm looking through you"melodia jää mieleen suunnilleen samalla tavalla kuin "Wait". Samaan luokkaan voidaan lukea Johnin, Paulin ja Georgen laulama "Run for your life" (Juokse elämäsi edestä), joka päättää loistavalla tavalla neljäntoista nautinnollisen sävelmän sarjan sen jälkeen, kun George on epäillyt: "Jos jonkun tarvitsisin?" (If I needed someone)

Taiteilijan kasvu on nykyään yhä tärkeämpää jatkuvan menestyksen turvaamiseksi, ja "Liverpoolin lampaiden" voidaan täydellä syyllä sanoa ansainneen menestyksensä sillä he ovat suunnattomasta tuotannostaan huolimatta tehneet korkeatasoisia iskelmiä, joista monet ovat enemmänkin kuin pelkkiä iskelmiä. John, Paul, George ja Ringo on hyväksytty jo aikuisten maailmaan. He ovat heittäytyneet beatlemanian raja-aidan paremmalle puolelle. — EL.

WEILIN+GÖÖS

ALLAKKA TIETÄÄ MUISTAA 66

Tutustukaa laajaan almanakkavalikoimaan kirja- ja paperikaupoissa!

WEILIN+GÖÖS

Ajastaika hinta 3,95, nahkak. 6,55.

Kala- ja erämiehen kalenteri hinta 3,65

Sääkalenteri hinta 1,80.

WEILIN+GÖÖS

E-Amerikan...

(Jatk. siv. 8)

kanavia, sähkövoimaa ja lennätinyhteyksiä.

Jos Yhdysvalloissa olisi Kalliovuorten ja Appalakkien välinen alue aarniometsien peitossa, ei olisi hyvinvoipaa yhteiskuntaa, ei poliittista unionia, ei suurta teollisuutta, ei poliittisen tasapainon edellyttämää taloudellista perustaa.

Etelä-Amerikan kehittymätön sydänseutu ja sitä reunustavien kansakuntien pirstoutuneisuus on, niin rohkenen ajatella, vaikein epäkohta. Siihen asti kunnes tästä keskeisestä vaikeudesta selviydytään, edistyksen liiton rahallinen ja teknillinen avustus ja valistuneempien hallitusten urheat uudistusyritykset ovat, niin pelkään, ainoastaan lievityksiä noiden itse asiassa sairaiden yhdyskuntien kärsimiin tuskiin.

Kuten Chilen presidentti Frei on huomauttanut, latinalaisessa Amerikassa on maailman voimakkain väestönkasvu. Vuonna 1960 siellä oli 200 miljoonaa asukasta, ja viidentoista vuoden kuluttua siellä on 360 miljoonaa. Kymmenen vuoden kuluttua sen työkykyinen väestö on kasvanut 38 miljoonalla, mutta työllisyyden nykyisen kasvun puitteissa on uusia työpaikkoja tullut vain viisi miljoonaa.

Väestönkasvu on tärkein, joskaan ei ainoa, syy maaseudulta kaupunkeihin suuntautuvaan laajaan muuttoliikkeeseen, jota presidentti Frei sanoo maailman nopeimmaksi. Seurauksena on, että sellaiset kaupungit kuin Rio, Santiago ja Lima ovat hirvittävän rähjäisten slummien ympäröimiä — missä kokonaiset perheet asuvat yhdessä huoneessa ilman valoa, vettä ja viemäreitä.

Lukutaidottomuus on pelottava, etenkin maaseudulla, ja vastakohtaisuudet harvojen rikkaiden ja monien köyhien välillä ovat hätkähdyttäviä. Ei ihme, että nämä maat ovat poliittisesti epävakaita. Sillä tosiasia on, että niitä on jokseenkin mahdoton hallita, koska nykyisissä olosuhteissa niiden ongelmat ovat suurelta osaltaan ratkaisemattomia.

• • •

Muuan eteläamerikkalainen, joka ymmärsi tehtävän valtavat mittasuhteet, sanoi, ettei latinalaisessa Amerikassa ole syntynyt ainoatakaan luovaa ja rakentavaa suunnitelmaa vuosisadan alussa tapahtuneesta Panaman kanavan kaivusta lähtien. Hänen huomautuksensa luovat räikeätä valaistusta edessä olevaan tärkeimpään tehtävään. Se ei ole ensisijaisesti ideologinen tai sosiologinen.

Keskeisenä tehtävänä on panna liikkeelle ja rahoittaa Etelä-Amerikassa yritys, joka vastaa Pohjois-Amerikan länsiosien uudisraivausta. Se on sanan todellisessa merkityksessä uudisraivausongelma — rakentaa maanteitä, yhdistää Amatsonin, Orinocon ja La Platan laajat vesistöt, rakentaa lentokenttiä, tehdä viidakot asuttaviksi nykyaikaisin menetelmin.

Etelä-Amerikan sydänseudun raivaaminen tuo maattomille enemmän maata kuin on mahdollista hankkia parhaallakaan maareformiohjelmalla. Se tekee mahdolliseksi yhteismarkkinain luomisen, joka on olennaista, jotta Etelä-Amerikan teollisuus voisi kehittyä siinä määrin, että alhaiset tuotantokustannukset käyvät mahdolliksi.

• • •

Ennen kaikkea sydänmaan raivaaminen antaa Amerikan valtioille kiehtovan ja toiveita herättävän tehtävän, jonka ne voivat ja joka niiden täytyy suorittaa yhteistoimin. Se tarjoaa jotakin kouriintuntuvaa niiden yleistysten, abstraktioiden ja lainopillisten saivarteluj en sijaan, jotka vievät niin paljon Etelä-Amerikan viranomaisten ja Amerikan valtioiden välisten konferenssien aikaa ja huomiota.

(Copyright 1965 by The Washington Post Co. Yksinoikeus Suomessa Helsingin Sanomilla)

Muut lehdet...

(Jatk. siv. 8)

laisuus. Näemme presidentti Kekkosen saaman kutsun suurena huomaavaisuutena ja arvonannon ilmauksena. Isvestijan kirjoituksen arvostavat toteamukset saavat vahvistuksen myös tässä muodossa.

Kaupalehti pitää ilmeisenä sitä, että muuan ensisijaisimmista keskustelunaiheista on presidentti Kekkosen esittämä ajatus Neuvostoliiton, Norjan ja Suomen yhteisen rajan neutralisoimisesta.

Taustatukea presidentti Kekkosen ehdotukselle ovat antaneet myös pääministeri Virolaisen ja ulkoministeri Karjalaisen viimeaikaiset puheet Nyt on selvästi havaittavissa, että viimeksi mainitut ovat tarkoituksellisesti tähdänneet puheissaan presidentin ehdotuksen ajamiseen Tätä vahvistaa vielä tieto siitä, että vierailukutsu presidentti Kekkoselle saapui pääministeri Kosyginilta ulkoministeri Karjalaisen mukana tämän äskettäisen Neuvostoliiton-matkan tuliaisina.

Tieto tasavallan presidentin yksityisluontoisesta vierailusta Moskovaan saatiin Kouvolan Sanomain mielestä yllätyksenä vasta toissapäivänä ja lähtö on jo tänään.

Harvoinpa alemmassakaan asemassa olevan silmäntekevän ulkomaanmatkasta saadaan kuulla julkisesti vain pari päivää aikaisemmin, joten ei ole mikään ihme, jos tasavallan presidentin alkavasta vierailusta riittää ainetta monenlaisien kannujen valantaan.

Ulkoministeriön tiedonanto asiasta on kovin niukkasanainen siihen katsoen, että matka kiinnostaa kiireen tunnun vuoksi tavattomasti kansalaisia. Syy, miksi vierailu osuu juuri joulun kynnykselle, on ulkoministeriön mukaan se, ettei muu ajankohta sopinut kutsun noudattamiseen monien yhteensattumien vuoksi. Luettelo näistä yhteensattumista olisi sekin tyydyttänyt ainakin osaksi yleistä tiedonjanoa ja häivyttänyt joitakin aineksia, jotka saattavat tehdä valettavista kannuista tyylittömiä. Vierailun yksityisluontoisuutta sen sijaan kyllä korostavat huomattavasti maininnat ohjelmaan sijoitetusta metsästysretkestä sekä siitä, että presidenttiä seuraavat matkalle vain hänen ensimmäinen adjutanttinsa ja tulkkina tutuksi tullut konsuli. Muistettakoon tässä yhteydessä, ettei Novosibirskin matkan adjektiivina ollut sanaa yksityisluontoinen, vaan sana epävirallinen, kuten tämänkertaisessakin uutisessa palautetaan mieleen.

Heikkouksia

Alkutalven säät näyttävät tuottaneen liikennöitsijöille suuria vaikeuksia, ja tästä johtuneista myöhästymisistä on aihcutunut tuotannollisia tappioita ja hankaluuksia talouselämän ja koulujen piirissä, mainitsee Ilta-Sanomat.

Rautateiden ja linja-autoyhtiöiden taholta saaduissa selvityksissä sääolot ilmoitetaan tietysti ainoiksi epäjärjestyksen aiheuttajiksi, mutta matkustajilla on ollut muutakin valittamisen aihetta. Erityisesti rautateillä, missä asemien välillä tietoyhteydet ovat hyvät, yleisöä pitäisi tehokkaasti informoida viivytyksistä. On myös käsittämätöntä, että esimerkiksi Karjaan ja Helsingin välille avataan samanaikaisesti parikymmentä ratatyömaata, kun hyvin tiedetään, että useimmat niistä hidastavat liikennettä

Helsingin linja-autoliikenteessäkin on tullut esille heikkouksia siinä määrin, että matkustajain kärsivällisyys on joutunut kovalle koetukselle. Huonon kelin varalta ei tunnu olevan pitävää toimintaohjelmaa, ja tästä johtuen asiakkaat ovat kohtuuttoman kauan saaneet odotella pysäkeillä ihmettelemässä, miksi jotkut linjat toimivat ja toiset "klikkaavat".

Tämän joulun paras lahja kaikille lapsille

LASTEN TIETOSANAKIRJA

värikäs, iloinen ja viisas

3—12 -vuotiaitten lasten ikioma hakuteos. Sisältää 1300 monivärikuvaa, tuhansia tietoja, iloa ja askaretta moniksi vuosiksi. Pienimmille Lasten tietosanakirja on kuvakirja, vähän isommille aapinen ja kouluikäisille loputon tietojen lähde.

Antakaa lapsillenne Lasten tietosanakirja. Se antaa heille oikeaa, kehittävää tietoa juuri niinä ikäkausina, jolloin tiedon tarve on suurin.

280 sivua. Kestävä sidonta. Hinta 29:—.

TIETOSANAKIRJA OY